

Tendències

Batalla contra la nicotina

Una pastilla necessària

Els sanitaris defensen el finançament de la vareniclina, però demanen més mesures

CELESTE LÓPEZ
Madrid

Fa anys que els professionals sanitaris demanen que es financin els tractaments per ajudar a deixar de fumar, i finalment ho han aconseguit. Espanya entrarà al 2020 amb un medicament per a la deshabitació tabàquica (la vareniclina, comercialitzada com a Champix per Pfizer) a la llista de fàrmacs finançats per la Seguretat Social. Aquest pas, asseguren des del Comitè Nacional per a la Prevenció del Tabac (CNPT), que aglutina desenes de societats científiques i mèdiques, entre d'altres, és "una fita" en la manera d'entendre com una addicció que cada any mata més de 50.000 persones i que té un cost multimilionari per a l'erari públic deixa de ser considerada un vici per ser entesa com una malaltia.

PER A QUI ÉS

El fàrmac més efectiu per a fumadors empedreïts

La vareniclina és, segons els experts, el fàrmac que ofereix més garanties per a la deshabitació al tabac. Ho indiquen nombrosos estudis (l'últim, de fa uns mesos, al Regne Unit), que assenyalen que les probabilitats d'èxit tripliquen les d'altres medicaments dissenyats per a la mateixa finalitat. A Espanya també s'ha constatat la seva efectivitat. Ho ha fet el servei de salut navarrès, que fa més de dos anys que el dispensa davant d'altres com ara el bupropió o els pegats o xiclets de nicotina. Cada any més d'un 40% dels pacients que havien rebut aquest tractament havien superat l'hàbit del tabac (l'addicció a la nicotina és de les més fortes, assenyalava Francisco Rodríguez Lozano, president de la Xarxa Europea per a la Fi del Tabac (ENSP), i les recaigudes formen part del procés de deshabitació). "El tabaquisme és una malaltia addictiva crònica", insisteix Rodríguez Lozano.

Encara no se sap amb certesa a qui es receptarà la vareniclina, però bé que, per les característiques del fàrmac, s'aconsella a pacients amb un consum de tabac de fa anys i fins i tot dècades, que fumin molt (més de deu cigarrets) i que tinguin una addicció més que notable (una cosa que es comprova sabent, per

exemple, quan es fuma el primer cigarro del matí).

CENTRE DE SALUT

L'acompanyament del metge de família

El tractament és de dotze setmanes (24 en el cas que es deixi de fumar de manera escalonada) i el cost s'acosta als 400 euros. Seran els metges de família els que avaluarà el pacient i els que decideixin qui el pot rebre, ja que com qualsevol fàrmac té efectes adversos (s'ha de tenir especial cura amb els pacients amb antecedents de malaltia psiquiàtrica). El metge de família serà qui faci un seguiment de cadascun dels pacients, i amb ells du-

rà a terme una intervenció que els ajudi a canviar els hàbits que el malalt associa a consumir un cigarret.

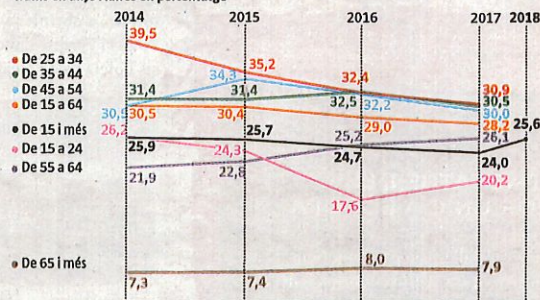
DUBTES CIUTADANS

Les arques públiques han de costejar els efectes d'una addicció?

Les crítiques a la decisió del Ministeri de Sanitat no s'han fet esperar per part d'alguns ciutadans, entre els quals molts exfumadors, que van deixar el tabac per la seva pròpia voluntat, d'un dia per l'altre i sense que ningú els pagués res. Amb tot, la comunitat sanitària considera que és imprescindible que es financin aquesta mena de tractaments, cosa que fan la pràcti-

EVOLUCIÓ DELS CONSUMIDORS PER TRAMS D'EDAT

Trams en anys i xifres en percentatge

FONT: Idescat i elaboració pròpia

LA VANGUARDIA

NO ÉS CAP VICI

"El tabaquisme és una malaltia addictiva crònica i els malalts necessiten ajuda"

A L'ANY

L'èxit dels que deixen de fumar sense ajuda s'acosta a un 10%; amb la vareniclina, a un 40%

ca totalitat dels països europeus propers. En primer lloc, insisteixen, per l'elevat cost que suposen per al sistema públic les malalties que provoca el consum de tabac. En segon lloc, per una qüestió d'igualtat social. L'hàbit al tabac està molt estès en els sectors amb menys recursos, que no accedeixen a aquests tractaments que tenen un cost important per a ells. El president de la Xarxa Europea per a la Fi del Tabac (ENSP) insisteix, a més a més, en la necessitat de garantir l'èxit en la deshabitació: "Molts fumadors aconsegueixen deixar-ho unes setmanes, uns mesos... i recauen (la taxa d'èxit sense ajuda se situa al voltant d'un 10%). Amb aquest tractament i l'acompanyament del metge, hi ha més probabilitats d'èxit. Pel que fa al fet que els ciutadans "col·laborin" econòmicament per posar fi a un consum al qual aquesta persona es

L'EXPERIÈNCIA DE NAVARRA**Dos anys**

La Comunitat Foral és la pionera en el finançament de fàrmacs per deixar de fumar: des del 2017

Tres fàrmacs

Oferix tres medicaments: la vareniclina, el bupropiò i els substituïts de la nicotina

Èxit

Durant el primer any de la seva aplicació (del desembre del 2017 al mateix mes del 2018), un 35% dels participants continuaven sense fumar

735.000 euros

Van rebre tractament 6.139 persones, amb un cost total en farmàcia de 734.222 euros

va iniciar de manera voluntària, membres del CNPT recorden que aquest argument no se sosté. Per aquesta regla de tres, assenyalen, no s'haurien de finançar els tractaments contra l'obesitat o la diabetis, en el cas que estigui vinculada a uns hàbits de vida poc saludables. "I ningú no s'ho planteja, això", assenyala Rodríguez Lozano.

UN PAS MÉS

Una mesura ben acollida, però insuficient

El que sí que és evident és que finançar la deshabitació no pot ser el final de la lluita contra el que els experts qualifiquen com un problema greu de salut pública. Ajudar l'addicte és una pota important per guanyar aquesta batalla, però, insisteixen, cal anar més enllà. I, sense dubtar-ho, la CNPT deixa clar quina creuen que és la mesura més efectiva, especialment a fi d'evitar que els joves fumin: apujar el preu del tabac (tots els productes que portin nicotina) de manera brusca. Aquesta pujada hauria d'arribar de manera progressiva als 10 euros per paquet. Així, Espanya s'afegiria al model posat en marxa per França i que s'implementa en dues etapes: una primera (l'actual) d'augment del preu fins als 8 euros i, abans del 2020, fins als 10 euros. La resposta immediata ha estat que més d'un milió de fumadors francesos hagin deixat aquest hàbit addictiu. Austràlia també ha apujat el preu als 20 euros. Diversos estudis científics han demostrat que incrementar un 10% el cost del tabac porta aparellada una caiguda del nombre de fumadors adults d'un 3,7% (gairebé d'un 10% en adolescents i joves).

ALTRE COP LA LLEI

Ampliar els espais sense fum

Com ha reconegut la mateixa ministra Luisa Carcedo, la llei del 2010 ha perdut força en la lluita contra el tabac. La relaxació ciutadana i la falta d'inspeccions han fet que, per exemple, es fumi en espais on, per llei, no està permès, com ara les terrasses semitancades. Catalunya ja ha anunciat que estudia prohibir fumar en aquests espais i fins i tot a les marquesines dels autobusos, al·legant que són espais públics. En la mateixa línia s'ha manifestat ara Carcedo (fins avui reticent a ampliar espais on cal prohibir fumar). Des de la CNPT, l'Organització Mèdica Col·legial i l'ENSP es demana d'endurir la llei i prohibir fumar, a més de les terrasses i a les marquesines d'autobusos, a l'interior dels vehicles, els estadis esportius, platges i piscines.

CIGARRETS ELECTRÒNICS

Desaconsellats per deixar de fumar

El que sí que tenen clar els experts és que, entre les mesures per posar fi al tabac no es preveu el vaporeig "com a opció menys dolenta", assenyala Rodríguez Lozano. No se sap quines són realment les conseqüències del seu consum a mitjà o llarg termini, i el que sí que se sap és que porten nicotina, precisament l'element que genera l'addicció.

La Gemma, una fumadora penedida que ha deixat tres cops el tabac, va aconseguir abandonar l'hàbit gairebé set anys gràcies al Champix

A buscar el quart intent

JAVIER RICOU

Et penses que ho tens tot controlat, que l'addicció està superada, i un dia... demanes a algú un cigarret i hi tornes". És la recaiguda més comuna entre els fumadors i també la frase que resumeix la relació amb el tabac de la Gemma, una barcelonina de 45 anys.

La Gemma, quan s'hi posa, és una fumadora de paquet diari. Cosa que no treu que sigui una addicte penedida a la nicotina. Des de fa quinze anys intenta deixar aquest hàbit. Ja suma tres intents, alguns amb èxit (un dels triomfs va ser gràcies al Champix) i d'altres amb un estrepitós fracàs. Però no pensa rendir-se.

La primera vegada que la Gem-

ma va deixar de fumar encara no havia fet trenta anys. "Volia ser mare i vaig pensar que el millor era deixar aquest hàbit molt abans de fer el pas per no passar l'ansietat generada per aquesta addicció durant l'embaràs". Dit i fet. La Gemma va deixar de fumar sense cap ajuda. "És la prova que quan hi ha un objectiu concret i ho tens tot molt clar és possible deixar de fumar sense pastilles, teràpies ni succedanis", afirma aquesta dona. Va triomfar la força de voluntat.

La Gemma es va estar més d'un any i mig sense fer ni una pipada a un cigarret. Estava molt contenta amb el seu èxit, recorda. Tot es va esgerrar, als 31 anys, quan hi va haver un problema amb la salut del seu fill. "Tenia quatre mesos i un dia en sortir d'un centre sanita-

ri vaig parar pel carrer un desconegut i li vaig demanar un cigarret", revela. Un parell de pipades i primera recaiguda. "Al principi creus que no passa res, que seràs capaç de fumar només un parell de cigarrets o tres al dia, i gairebé sense adonar-te'n tornes al paquet".

El tabac va tornar a ser el pa de cada dia a la vida de la Gemma fins als 38 anys. Llavors es va proposar de deixar-ho per segona vegada. "Vaig anar a teràpia, però no va funcionar, i vaig descobrir el Champix. Aquelles pastilles em van ajudar molt, fan que no tinguis cap ansietat i en el meu cas no he tingut efectes secundaris". Amb aquell medicament va aconseguir deixar una altra vegada el tabac. I aquell cop l'aturada va durar gai-

PERSONES QUE ES DECLAREN FUMADORES

Percentatge sobre el total de la població

LA VANGUARDIA

"Quan et penses que ho tens tot controlat, demanes un cigarret a un desconegut i hi tornes"

rebé set anys. Quan ja creia que tenia superada l'addicció, l'any passat, en un casament, va tornar a posar-se un cigarret als llavis. Segona recaiguda i aquesta vegada no per ansietat, sinó per felicitat.

Fa només uns setmanes la Gemma ho ha tornat a intentar amb un altre tractament amb Champix. Però aquesta vegada no ha funcionat. Només ha deixat de fumar uns quinze dies. "No és per culpa de les pastilles -insisteix- aquesta vegada he d'admetre que he estat jo la que no he posat res de la meua part". Promet tornar a intentar-ho ben aviat pel bé de la seva salut. La quarta serà la bona? La Gemma espera que sí.

Juul abandona la lluita legal contra el veto a vaporejar a San Francisco

FRANCESC PEIRÓN Nova York

Nou director general i nova política per afrontar en temps de crisi. Juul, el fabricant més important de *e-cigarettes*, ha anunciat que ja no dona suport a la proposta que pretenia anul·lar la prohibició de vaporejar a San Francisco.

La Proposta C va sorgir després de la prohibició a la ciutat californiana, seu del gegant del cigarret electrònic, de la venda d'aquests artefactes. Això no significa que la iniciativa no si-

gui present a les urnes el pròxim 5 de novembre. Continuarà el seu recorregut, però l'únic grup que hi havia donat suport financer fins ara és Juul, l'empresa que la va plantejar i per a la qual disposava de 19 milions de dòlars. Set encara no els havia invertit, per la qual cosa els recuperà.

"Volem que Juul tingui un compromís productiu amb totes les parts implicades, incloent-hi els reguladors, els legisladors i els consumidors", va assegurar en un comunicat K.C.

Crosthwaite, el nou màxim responsable de la companyia. A més a més dels problemes amb l'agència federal d'aliments i medicines (FDA), en bona part per orientar les vendes als joves, el canvi de direcció ha arribat quan una enorme ombra plana sobre el negoci.

Les morts d'almenys catorze persones s'han vinculat als Estats Units recentment a malalties pulmonars vinculades a vaporejar, però a cap gran companyia no se li ha atribuït la responsabilitat.